

Lakóházépítkezés az 1928. év I. negyedében. (Előzetes eredmények.)

*Construction d'habitations en Hongrie, 1er trimestre de 1928.
(Résultats préliminaires).*

Résumé. Quoique au 1er trimestre de 1928 l'accroissement net des habitations, logements et chambres ait bien dépassé celui de la période correspondante de l'année dernière, toutefois il est probable que la construction sera moins intense dans le reste de l'année, car les nouveaux logements n'ont pu être loués qu'au-dessous du prix primitivement calculé, la plupart des locaux à magasin n'ont pas encore trouvé de preneur et les conditions de crédit de construction se sont aggravées depuis 1927.

*

A lakóházépítkezés negyedévenkénti előzetes eredményeinek közlésénél eltérünk az eddig követett módszertől és az 1928. évi I. negyedévtől kezdődően csak a termelés tiszta szaporulatáról fogunk egy tömör, de mégis könnyen áttekinthető táblázaton tájé-

koztatót nyújtani. A nehézkesen megindult adatgyűjtés most már a rendes kerékvágásba került, ennél fogva a részletes évi eredmények ezentúl minden késelelem nélkül közölhetők lesznek. A negyedévi adatok közlésének főcélja, hogy a lakóházépítkezés szociális és gazdasági szempontból legfontosabb eredményeiről, az új építkezések és lebontások figyelembevételével kiszámított nyereségről, vagyis a lakás-termelés negyedévi mérlegéről szolgáljon idejekorán való tudósítással.

Az első negyedévben jóval tekintélyesebb a lakóházak, lakások és lakoszobák tiszta szaporulata, mint az előző év első negyedében. Vannak azonban jelek, melyek arra engednek következtetni, hogy a lakóháztermelésnek a múlt évben tapasztalt állandóan erősödő üteme az idén lassúbb

A lakóházépítkezési tevékenység előzetes eredményei.

Résultats préliminaires de la construction d'habitations.

1928. I. negyedén " " trimestre		Törvényhatósági jogú városok Villes municip.		Rendezett tanácsú városok Villes à conseil organisés		10.000 léleknél népesebb községek Communes de plus de 10000 habitants		Budapestet környező 10.000 lelki n aluli községek — Communes de moins de 10000 habit. aux envir. de Budapest		Mindössze Total général		Nagy-Budapest Grand-Budapest		Budapest székesfőváros Ville de Budapest		
		szám szerint nombre	%	szám szerint nombre	%	szám szerint nombre	%	szám szerint nombre	%	szám szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre
Lakóházak Habitations	355	20.0	724	41.0	543	30.7	146	8.3	1.768	100.0	888	52.0	134	7.6		
Lakások Logements	1.688	52.6	826	25.7	547	17.1	147	4.6	3.208	100.0	2.213	69.0	1.379	43.0		
Lakoszobák Chambres	3.668	61.3	1.337	22.3	771	12.9	211	3.5	5.987	100.0	4.390	73.3	3.128	52.2		
Az újonnan keletkezett Nouveaux	Lakáskategóriák Catégories de logements		sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%	sz. szerint nombre	%
	1 szobás — chambre	526	29.6	511	57.5	422	70.3	103	67.3	1.562	45.7	905	39.3	344	23.9	
	2 " " "	717	40.3	271	30.6	130	21.7	33	21.6	1.151	33.6	837	36.5	624	43.4	
	3 " " "	354	19.9	65	7.3	31	5.1	14	9.2	464	13.6	369	16.0	312	21.8	
	4 " " "	124	7.0	31	3.5	13	2.2	—	—	168	4.9	127	5.5	104	7.2	
	5 " " "	36	2.0	7	0.8	3	0.5	2	1.3	48	1.4	40	1.7	31	2.2	
	6 v. több — 6 chamb. ou plus	23	1.2	3	0.3	1	0.2	1	0.6	28	0.8	24	1.0	22	1.5	
	összes — total	1.780	100.0	888	100.0	600	100.0	153	100.0	3.421	100.0	2.302	100.4	1.437	100.0	
	fürdőszobák — cham- bres de bain	991	55.7	98	11.0	19	3.2	7	4.1	1.115	32.6	985	42.8	907	63.1	
	cseléd-szobák — cham- bres de domestique .	679	38.1	58	6.5	12	2.0	3	2.0	752	22.0	679	29.5	628	43.7	

lesz, vagy visszaesések is fognak mutatkozni. Különösen a fővárosi bérházépítők ugyanis az új lakásokat az eredetileg kalkulációba vett áron alul tudták csak bérbeadni; az üzlethelyiségek nagy része pedig még így is kiadatlan. Az építkezési hitelfeltételek is szigorúbbak, mint az előző év e szakában. Az 1928. év első felében — hitelt érdemlő magánforrások szerint —

csaknem egyharmaddal kevesebb téglafogyott el a fővárosi építkezéseknél, mint a múlt év első felében. Ez a megcsökkent téglafogyasztás a központi Statisztikai Hivatal adatainál csak a további negyedévek eredményeinél lesz észlelhető, mert a Hivatal csak a már fölépített lakóházakról gyűjt adatokat.

© MEZŐGAZDASÁG ©

A mezőgazdasági termelés színvonala Magyarországon a néprajzi és népsűrűségi viszonyok alapján.

Le niveau de la production agricole de Hongrie, sur la base de la situation ethnographique et de la densité de la population.

Résumé. L'auteur expose, au moyen d'une nouvelle méthode de géographie économique et statistique, les grandes différences qui se présentent, pour le niveau de la production agricole, dans les différentes parties de la Hongrie. Examinant à fond la répartition par régions du niveau de la production, il arrive à cette conclusion que la situation des nationalités, ainsi que la densité et le degré de civilisation de la population, influent à celui-là plus que les conditions créées par la nature, et que le passé historique de la population et ses vieilles habitudes y ont également une grande part. Il prouve numériquement que c'est dans l'Ouest du pays que, sans considération pour les conditions naturelles et ethniques, le niveau de la production est le plus élevé; dans le Centre, il dépend du passé historique de la population; dans l'Est, c'est la situation ethnique qui est décisive à cet égard. Puis il démontre, à l'aide de sa méthode précise, qu'en terre hongroise ce sont les Roumains qui ont le moins d'aptitude agricole et que dans la Transylvanie les Székelys et les Saxons leurs sont incomparablement supérieurs au point de vue du niveau de la production agricole. Les régions où le rendement agricole est le moins bon sont celles à majorité roumaine. L'article est illustré de cartes confectionnées d'après de nouvelles méthodes.

*

Talán egyetlen más állam sincsen Európában, amelynek egyes tájai olyan

nagy különbségeket mutatnának a mezőgazdasági termelés színvonalában, mint Magyarország. Ennek okai közül egyik-másik elég kézenfekvő: mint medenceállam a legkülönbözőbb klimatikus feltételeket nyújtja a mezőgazdasági termelésnek. A klimatikus különbségek alapján azonban csak egyes termények termelési színvonalának különbségei magyarázhatók meg, mert hiszen egyes gazdasági terményeknek általában a melegebb alföldek, de másoknak inkább a csapadékosabb, kiegyenlítettebb klímájú hegyvidékek felelnek meg legjobban. Mégis azt tapasztaljuk, ha az egyes termények termésátlagainak színvonalát térképre visszük, hogy még olyan gazdasági növények termelési színvonala is jobb a hegyvidékek apró kis medencéiben, amelyeknek általában az Alföld éghajlata megfelelőbb. Így pl. a búza legjobb termésátlagai nem az Alföldön vannak, hanem Sopron, Brassó körül, meg a Vág völgyében, holott az Alföldön egyes vidékek szántóinak 60%-a is búzával van bevetve. Az ilyen *termésátlagtérképek* a legnagyobb szabálytalanságot mutatják; helyenkint a hegyvidékek termésátlagai jobbak, mint az alföldeké, más terményeknél meg fordítva. Általában azonban fel kell tűnnie mindenki előtt, hogy az ország nyugati felének termelési színvonala majdnem minden terményben, magasabb s hogy az Alföld termelési színvonala is nagyon különböző egyes tájai szerint. Feltűnik az is az ilyen térképen, hogy azonos éghajlati feltételek mellett is más és más színvona-